

Pressmeddelande: Företag uppmanar Finland att stifta en lag om företagsansvar

Kampanjen #ykkösketjuun startar idag

Över 70 företag, medborgarorganisationer och fackförbund kräver att Finland ska stifta en lag om företagsansvar gällande mänskliga rättigheter. Kampanjen påminner beslutsfattarna om att Finland ligger efter i internationell jämförelse av lagstiftning om företagsansvar.

– Många företag följer redan nu människorättsprinciper. En transparent och ansvarsfull värdekedja ligger både i kundernas och leverantörernas intresse. Vi har inget att dölja, och det borde inte heller andra finländska företag ha, säger Kotipizza Groups verkställande direktör **Tommi Tervanen**.

Den lag som #ykkösketjuun-kampanjen förespråkar skulle göra det obligatoriskt för företag att utreda sin inverkan på mänskliga rättigheter samt att undvika och minimera möjlig negativ påverkan. Lagen grundar sig på principen om tillbörlig aktsamhet gällande mänskliga rättigheter som är en del av FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.

Med lagen vill man flytta ansvaret för övervakningen av värdekedjorna från kunderna till företagen.

– Ingen vill medvetet stöda ansvarslös företagsverksamhet genom sina konsumtionsbeslut, men kunden står idag maktlös i en djungel av uttalanden om ansvar. Konsumenter vill kunna lita på att det inte finns barnarbetskraft, tvångsarbete eller andra människorättskränkningar bakom de produkter man köper, säger Konsumentförbundets generalsekreterare **Juha Beurling**.

#Ykkösketjuun-kampanjens målsättning är att lagen om företagsansvar ska finnas med i nästa regeringsprogram.

– Mänskliga rättigheter är viktiga och det ligger i allas intresse att främja dem genom lagstiftning. Gemensamma spelregler gällande mänskliga rättigheter skapar lika villkor för alla företag, säger **Nina Elomaa**, chef för företagsansvar på Fazer.

I många andra länder som Frankrike, Schweiz och Nederländerna pågår redan lagstiftningsarbete för att göra principen om tillbörlig aktsamhet i leveranskedjan bindande för företag.

– Det är dags för Finland att skärpa sig och gå samma väg som andra europeiska länder. Vi vill tillsammans lyfta upp Finland i förstakedjan för företagsansvar, säger **Sonja Vartiala** från organisationen Finnwatch som koordinerar kampanjen.

– Bindande regler för företagsansvar skulle också förbättra konkurrenskraften för finländsk arbetskraft, påminner **Jarkko Eloranta**, ordförande för FFC.

Kampanjen uppmuntrar alla finländare att komma med. På kampanjens webbsida kan riksdagsvalskandidater, företag, organisationer samt privatpersoner uttrycka sitt stöd för lagen.

– Kampanjen för samman olika samhällsaktörer eftersom mänskliga rättigheter är för viktiga för att överges till företags goda vilja. Vi vill att alla ska komma med, säger **Irene Leino**, sakkunnig på företagsansvar på UNICEF.

En lista över riksdagsvalskandidater som stöder lagen och en ranking av partierna kommer att publiceras senare i höst.

Tilläggsuppgifter:

ykkösketjuun.fi

Sonja Vartiala

Finnwatch, verksamhetsledare
044 5687465

Nina Elomaa

Fazer-konsernen, chef för företagsansvar
045 3548611

Tommi Tervanen

Kotipizza Group, verkställande direktör
020 7716743

Juha Beurling

Kuluttajaliitto, generalsekreterare
040 5566421

Det ordnas en presskonferens om kampanjen på måndag 24.9. kl 9:00 i Centralkansliet för studentkåren vid Helsingfors universitet, i A-trappan på Nya studenthuset, vån. 2 (mötesrum Sparre, Mannerheimvägen 5).

Anmälningar: katja.hakkarainen@finnwatch.org. Frukostservering.

[Bilder om #ykkösketjuun-kampanjen för media.](#)

Bakgrundsinformation om lagen om företagsansvar gällande mänskliga rättigheter (på finska):

- Ihmisoikeuksia koskeva yritys vastuulaki perustui YK:n yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskeviin ohjaaviin periaatteisiin, jotka hyväksyttiin yksimielisesti vuonna 2011. Suomi on valtiona sitoutunut periaatteiden toimeenpanemiseen.
- YK:n ohjaavissa periaatteissa määritellään valtioiden ensisijainen velvollisuus suojella ihmisoikeuksia, yritysten valtioista riippumaton vastuu kunnioittaa ihmisoikeuksia sekä yritystoimintaan liittyvien ihmisoikeusloukkausten uhrien pääsy tehokkaiden korjaavien toimenpiteiden piiriin. Yritysten vastuu kunnioittaa ihmisoikeuksia viittaa kansainvälisesti tunnustettuihin ihmisoikeuksiin, ja se koskee kaikkia yrityksiä.
- Kattavimmat ja kunnianhimoisimmat esimerkit YK:n ohjaaviin periaatteisiin perustuvasta yritys vastuulainsäädännöstä tulevat toistaiseksi Ranskasta ja Sveitsistä. Ranskassa laki yritysten huolellisuusvelvoitteesta astui voimaan 2017. Sveitsissä parlamentin alahuone hyväksyi aiemmin tänä vuonna samankaltaisen lain.
- Ranskan laki koskee ranskalaisia yrityksiä jotka työllistävät 5 000 ihmistä Ranskassa tai 10 000 maailmanlaajuisesti, ja se velvoittaa yritykset laatimaan ja toimeenpanemaan ihmisoikeus- ja ympäristöriskejä koskevan huolellisuussuunnitelman. Lisäksi yritysten tulee julkaista suunnitelma ja raportoida sen toimeenpanosta. Lain toimeenpanokeinot vaihtelevat uhkasakoista vahingonkorvausvastuuseen.
- Sveitsin parlamentin alahuoneen hyväksymä laki koskee sveitsiläisiä yrityksiä, jotka ylittävät yrityksen taseelle, tulokselle tai henkilöstön määrälle asetetut kynnysluvut sekä pienemmät yritykset jotka toimivat korkean riskin toimialoilla tai alueilla. Laki velvoittaa yritykset noudattamaan ihmisoikeudet ja ympäristövaikutukset kattavaa huolellisuutta. Lain noudattaminen varmistetaan vahingonkorvausvastuun kautta. Suuret yritykset, joiden kohdalla riskit ovat vähäisiä, voidaan vapauttaa lain velvoitteista.
- Yritysten ihmisoikeusvastuuseen liittyviä lakeja tai lakihankkeita on käynnissä muun muassa Alankomaissa, Australiassa, Iso-Britannissa, Luxemburgissa, Saksassa ja Yhdysvalloissa.

- Esimerkiksi Saksassa yritysvastuulaista on jo olemassa hallitusohjelmakirjaus ja Luxemburgissa on käynnissä kampanja, joka vaatii puolueita kirjaamaan yritysvastuulain vaaliohjelmiinsa.
- [Lisätietoa eri maiden yritysvastuulaeista ja lakikampanjoista](#)